

РЕШЕНИЕ

№ 668

гр. Благоевград, 14.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на четвърти октомври през
две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Лилия Масева

Членове: Катя Белъова
Анета Илинска

при участието на секретаря Здравка Янева
като разгледа докладваното от Анета Илинска Въззивно гражданско дело №
20221200500522 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе предвид следното:

С Решение № 906351/24.03.2022 г., постановено по гр. д. № 1107/2021 г., РС – Благоевград е ОТХВЪРЛИЛ иска на „Т.Б.“ ЕАД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Мл.“, район ж.к. „Мл. 4“, Б.П.С., сграда 6, представлявано от Д.К.К. - Изпълнителен директор, заедно е М.С. - член на Съвета на директорите, предявен против Х. М. С., ЕГН *****, с постоянен и настоящ адрес: гр. Благоевград, ул. "Бр." № ***** с който се претендира да бъде признато за установено по реда на чл. 422 ГПК, че ответникът дължи на ищеца следната сума, която е била предмет на Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК с № 909747 от 16.12.2020г., издадена по ч. гр. д. № 2578/2020г. на Районен съд – гр. Благоевград, а именно:

- 67,47 лв. /шестдесет и седем лева и четиридесет и седем стотинки/ – представляваща неустойка за предсрочно прекратяване на договорен абонамент за услуги от дата 27.11.2018 г. за мобилен номер 359899151828, представляваща стойността на 3 месечни абонаментни такси за избрания план-Тотал, за която е издадена фактура № 7287422959/15.04.2019 г.

Срещу това решение е постъпила въззивна жалба с вх.№ 903209/19.04.2022 г., по описа на РС – Благоевград, подадена от „Й.Б.“ ЕАД / с предишно наименование „Т.Б.“ ЕАД /, с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление гр. София, район „Мл.“, ж.к. „Мл.“, Б.П.С., сграда 6, със съдебен адрес гр.София, бул. “Б.” № 81, ет. 8, ап. 22, чрез адв. В. П. Г. - САК. Излага съображения, че същото е неправилно и незаконосъобразно и моли да бъде

отменено. Счита, че е направен неправилен краен извод въз основа на събраните доказателства по делото. Желает съдът да отмени обжалваното решение и да постанови друго, с което да уважи исковата претенция. Претендира сторени разноси в двете инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК, е постъпил отговор по въззивната жалба от въззиваемата страна, чрез особения представител. В отговора се сочи, че решението на първата инстанция е правилно и законосъобразно. Искане да бъде потвърдено същото.

Не са събирани нови доказателства от въззивния съд.

Воззивният съд, след преценка на твърденията и възраженията на страните, както и на събраните доказателства, касаещи предмета на спора, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК, от страна в първоинстанционното производство, насочена е срещу съдебен акт, подлежащ на въззивна проверка, съдържа необходимите реквизити и са извършени необходимите действия по администрирането ѝ, поради което съдът я намира за допустима.

Воззивният съд приема, че така постановеното решение на РС Благоевград е валидно и правилно.

Разгледана по същество, въззивната жалба е неоснователна. Съображения:

Предмет на производството е установителна искова претенция по чл. 422, ал. 1 ГПК във вр. с чл. 92, ал. 1, изр. 1 ЗЗД, имаща за предмет установяване на дължимостта на вземане в размер на 67,47 лв. – неустойка за предсрочно прекратяване на договорен абонамент за услуги от дата 27.11.2018 г. за мобилен номер 359899151828, представляваща стойността на 3 месечни абонаментни такси за избрания план-Тотал, за която е издадена фактура № 7287422959/15.04.2019 г.

За вземаното по така предявения установителен иск е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК с № 909747 от 16.12.2020г. по ч. гр. д. № 2578/2020г. на Районен съд – гр. Благоевград. Заповедта за изпълнение е била връчена на длъжника чрез залепване на уведомление по чл. 47, ал. 5 ГПК.

Твърдението на ищеца е било, че се е намирал в облигационно правоотношение с ответника, произтичащо от Договор за мобилни услуги от 27.11.2018 г. с мобилен номер 359899151828 за срок от 24 месеца. Поддържа, че ответникът не е изпълнил задълженията си по посочения Договор за мобилни услуги, като незаплатил месечни абонаменти за периода 15.11.2018г. -14.02.2019г. в общ размер на 245,44 лв. Навежда, че предвид неплащането в срок на цената на потребените мобилни услуги прекратил едностранно Договора за мобилни услуги и начислил неустойка за предсрочното му прекратяване в размер на 67,47 лв. - представляваща

стойността на 3 месечни абонаментни такси за избрания план-Тотал, за която е издадена фактура № 7287422959/15.04.2019г.

Ответникът, чрез особения си представител, оспорва изложените в исковата молба фактически твърдения. В тази връзка излага доводи, че уговорената клауза за неустойка била нищожна поради нарушаване на добрите нрави.

Неустойката, претендирана от ищеца, е регламентирана в нарочна клауза, фигурираща в договора за мобилни услуги, според която: „В случай на прекратяване на настоящия договор през първоначалния срок, за който и да е СИМ-карта/номер, посочен/а в него, по вина или инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответния абонаментен план месечни абонаменти за всяка една СИМ-карта/номер до края на срока на договора.“

Първоинстанционният съд направил краен извод за неоснователност на предявения иск, като изложил за водещ мотив, че тази уговорка е нищожна поради накърняване на добрите нрави (чл. 26, ал. 1, предл. 3 ЗЗД).

Въззивният съд споделя направения краен извод. Накърняване на добрите нрави по смисъла на чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД е налице, когато се нарушава правен принцип, който може и да не е законодателно изрично формулиран, но спазването му е проведено чрез създаване на други разпоредби от действащото право. Такива са принципите: 1/на справедливостта; 2/на добросъвестността в гражданските и търговските отношения и 3/на предотвратяване несправедливото облагодетелстване намерили израз в отделни правни норми /чл. 20 ЗЗД, чл. 289, чл. 302 и чл. 307 ТЗ и др./. В тази връзка, въпросът за накърняването на добрите нрави по отношение на уговорена неустойка, за да не се превърне в средство за неоснователно обогатяване, следва да бъде решен чрез комплексна преценка не само на съдържанието на договорната клауза, но и при отчитане на други фактори, като свободата на договаряне, равнопоставеността между страните, функциите на неустойката, както и възможността неизправният длъжник сам да ограничи размера на неизпълнението. Следователно условията и предпоставките за нищожност на клаузата за неустойка в хипотезата „накърняване на добрите нрави“, произтичат, както от нейните функции, така и от принципа за справедливост в гражданските и търговските правоотношения. Законодателят придава правна значимост на накърняването на добрите нрави с оглед защита на обществените отношения като цяло, а не само поради индивидуалния интерес на конкретен правен субект. В разпоредбата на чл. 92, ал. 1 ЗЗД, която е диспозитивна, се посочват функциите на неустойката: обезпечаваща изпълнението на задължението и обезщетяваща вредите от неизпълнението или ще е налице неравностойност на насрещните задължения по договора. Следователно договорната клауза за неустойка би могла да е нищожна, като нарушаваща принципа на справедливостта и създаваща условия за неоснователно обогатяване, когато вследствие на плащането ще излезе извън обезпечителните или обезщетителните си функции, които са ѝ придадени от страните. От друга

страна, според указанията в ТР № 1/15.06.2010 г., ТД № 1/2009 г., т. 3, ОСТК, неустойката следва да се приеме за нищожна на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД тогава, когато единствената цел, за която е уговорена, излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. В този смисъл освен посочените от закона обезпечителна и обезщетителна функции, по волята на страните неустойката може да изпълнява и санкционна /наказателна/ функция, особено когато се касае за сделки между търговци, както е в настоящия случай. Неустойката има санкционна /наказателна/ функция в случаите, при които уговореният размер надхвърля вредите от неизпълнението. Посочено е, че преценката за нищожност се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора при съблюдаване и на примерно изброените критерии като: естеството и размера на обезпеченото с неустойка задължение; обезпечаването на задължението с други, различни от неустойката, правни способи; съотношението между размера на неустойката и очакваните вреди от неизпълнението, както и вида на уговорената неустойка и вида на неизпълнението, за което е предвидена.

При договорните правоотношения със сукцесивен (продължителен във времето) характер, клаузата, даваща възможност за претендиране под формата на неустойка на всички оставащи вноски/такси до края на договора, след неговото прекратяване и след като е отпаднало насрещното задължение на кредитора да предоставя ползването на съответната вещ или услуга, е нищожна точно заради колизията □ с добрите нрави /Решение № 193 от 09.05.2016 г. по т. д. № 2659/2014 г., Решение № 219 от 09.05.2016 г. по т. д. № 203/2015 г. и др. /.

В исковата молба претендираната неустойка е поради неизпълнение в срок на задължението за плащане цената на потребените в определен период мобилни услуги като основание за едностранно, предсрочно прекратяване на сключения между страните договор.

Съдът приема, че се касае за компенсаторна неустойка - претендира се поради неизпълнение на задължението за плащане в срок на изискуемо парично задължение.

Въззивният съд приема с оглед анализа на договорените клаузи в конкретния случай, че когато е уговорена неустойка при предсрочно прекратяване на договор за услуга, в размер на всички или дори само няколко неплатени абонаментни вноски, всъщност мобилният оператор по прекратения договор цели да получи имуществена облага от насрещната страна в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше прекратен, но без да се предоставя ползването на услугата по договора. Следователно, уговорената по този начин неустойка за предсрочно прекратяване излиза извън своите обезпечителна и обезщетителна функции, създава условия за неоснователно обогатяване на мобилния оператор, нарушава принципа за справедливост и договорката за компенсаторна неустойка е нищожна на основание чл. 26, ал. 1, пр. 3 ЗЗД като накърняваща добрите нрави, поради противоречие на основния принцип за справедливост и добросъвестност в правоотношенията и искът подлежи на отхвърляне като неоснователен.

Въпросът с ДДС би стоял, ако се касаеше за облагаема сделка, каквато обаче задължението за неустойка не е.

Въззивният съд приема, че първостепенният съд е дал отговор на всички направени искания и възражения, като крайните правни изводи за неоснователност на предявения иск са правилни и законосъобразни по изложените и от въззивния съд мотиви.

Въззивната жалба следва да бъде оставена без уважение, а решението на РС Благоевград, на основание чл. 271 ал. 1 от ГПК, следва да бъде потвърдено като правилно.

По разноските:

С оглед изхода на спора – разноски не се следват на въззивника.

Такива следва да се определят за особения представител на въззиваемата страна – в доказан размер от 300 лв. – внесено възнаграждение от въззивника.

С оглед цената на иска и на основание чл.280, ал.3 от ГПК, настоящото решение се явява окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Водим от горното, Окръжен съд Благоевград

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 906351/24.03.2022 г., постановено по гр. д. № 1107/2021 г., по описа на РС – Благоевград.

ДА СЕ ИЗПЛАТИ на адвокат А. П. М. от АК-Благоевград - особен представител на въззиваемата страна Х. М. С., ЕГН *****, сумата от 300, 00 лева (триста лева) - внесено от въззивника - жалбоподател възнаграждение за осъщественото от нея процесуално представителство по това въззивно гражданско дело, като за целта се изпрати препис – извлечение от разпореденото с това решение на главния счетоводител на съда.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____